

תת"ע (תל אביב) 6593-10-24 - מדינת ישראל נ' בילאל אבו גאנם

תת"ע (תל-אביב-יפו) 6593-10-24 - מדינת ישראל נ' בילאל אבו גאנם/שלום תל-אביב-יפו
תת"ע (תל-אביב-יפו) 6593-10-24

מדינת ישראל

נגד

בילאל אבו גאנם

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה תל-אביב-יפו

[20.12.2024]

כבוד השופט עמית בר

החלטה

לפני בקשה לביטול פסק שניתן בתאריך 1.12.24 וזאת בהתאם לסעיף 130 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982.

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של נהיגה ברכב שנמסרה עליו הודעת אי שימוש ברכב על ידי שוטר שהוא בוחן תנועה.

פסק הדין ניתן לאחר שהמבקש נשפט בהעדרו. המבקש זומן לדין אך לא התייצב.

מדובר בתיק הזמנה לדין שנמסרה לנאשם בעת ביצוע העבירה.

פסק הדין ניתן בתאריך 1.12.24.

הבקשה לביטול פסק הדין הוגשה בתאריך 4.12.24.

טענות הצדדים:

טענות ב"כ המבקש:

ב"כ המבקש טוענת תחילה כי אי התייצבות המבקש אינה נבעה מזלזול בבית המשפט אלא כי עקב שגגה במשרדה, מועד הדיון לא נרשם.

כמו כן מוסיפה ואומרת כי משרדה נמצא בעיר כרמיאל שבצפון הארץ וחזר לפעילות רק לפני ימים ספורים.

יתרה מכך, מציינת ב"כ המבקש כי המבקש פנה אליה וזאת בכדי שתייצגו כראוי אולם לדאבונו ומבירור שגרתי גילה כי נשפט בהיעדר.

כמו כן, טוענת ב"כ המבקשת כי ישנם כשלים ראייתיים רבים בתיק אשר יובילו בסופו של דבר לביטול הדוח.

טענות ב"כ המשיבה:

המשיבה התנגדה לבקשה. לטענתה המבקש לא מסר על סיבה מוצדקת לאי התייצבותו והפנתה לבש"פ 9129/00. ביום בו נגזר דינו של המבקש, מסרה המשיבה - המאשימה בדיון כי המבקש אוחד ברישיון נהיגה משנת 2011 לחובתו 18 הרשעות קודמות, אחת דומה.

המשיבה עתרה להטל על המבקש את העונשים הבאים:

פסילה בפועל שלא תפחת מ - 4 חודשים

פסילה על תנאי

וקנס לשיקול דעת.

דיון והכרעה:

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 מאפשר לדון אדם בהיעדר בכתב אישום מהסוג בו הורשע הנאשם, וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א)2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;
(א)3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.

.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).
סעיף 130 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 מאפשר הגשת בקשה לבטל את פסק הדין.
130. (א) נאשם שהוזמן להמשך משפטו ולא התייצב, מותר לדונו שלא בפניו אם ההזמנה למועד ההמשך נמסרה לו בהודעה של בית המשפט בשעת דיון, ובית המשפט הזהירו במהלך המשפט שיהיה רשאי לדונו שלא בפניו אם לא התייצב, או אם הזמנה בכתב הומצאה לו, שלא באמצעות סניגור, וכן לסניגור, אם יש לו סניגור, וצויינה בה האזהרה האמורה.

.....

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.
השיקולים להם בית המשפט נדרש בדונו בבקשה לביטול פסק דין שניתן שלא בנוכחות הנאשם לבחון אם מתקיים לפחות אחד משני התנאים:

האחד - סיבה מוצדקת להימנעותו של המבקש להתייצב לדיון.

השני - אם יגרם למבקש עיוות דין, במידה ולא ינתן לו יומו.

ניתן להתייחס לשתי העילות כמקבילית כוחות. כך שככל שסיכויי הבקשה בשל עיוות דין גבוהים יותר, ניתן יהיה להקל בסיבה לאי התייצבות, ולהיפך. אולם לצורך בחינת סיכויי החשש לעיוות דין (שצריכים להיבחן במסגרת מקבילית הכוחות בד בבד עם הדיון בסיבה לאי התייצבות), נדרש בית המשפט להעריך סיכויים אלה בהתאם לטענות הצדדים. ראו בין היתר דברי בית המשפט העליון ברע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל (2.10.03), פסקה 8:

"יוצא שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערו של בית-המשפט בפניו, בית-המשפט ייעתר לבקשתו לביטול פסק דין גם אם אי התייצבות נבעה מרשלנות גרידא. אולם, אם לא קיים חשש כאמור, נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור, ידחה בית-המשפט את בקשתו..."

אין חובה לדון בבקשה זו במעמד שני הצדדים.

ראו בעניין זה ההלכה עליה חזר בית המשפט העליון ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18) (להלן - רע"פ סאלם):

"אין חובה לקיים דיון במעמד הצדדים, כל אימת שמתבקש ביטולו של פסק דין שניתן בהעדר. קיום דיון כאמור הוא החריג ולא הכלל, ובית המשפט יזמן את הצדדים לדיון בנסיבות חריגות, שבהן ניתן להצביע על טעמים של ממש לביטולו של פסק דין שניתן בהעדר. עם זאת, כל בית המשפט הדוחה בקשה לקיים דיון בנוכחות הצדדים, לנמק ולו בקצרה את החלטתו לדחות את הבקשה"

בעניינו של המבקש, לא מצאתי כי המחלוקת העולה מטיעוני הצדדים היא כזו המצריכה בירור עובדתי במעמד הדיון. המבקש זומן כדין לדיון. המבקש לא התייצב לדיון. אישור המסירה הוגש במועד הדיון. האישור הנו אישור מסירה תקין. אין חשש לעיוות דין; בנוגע לטענה כי יגרם למבקש עיוות דין אם לא יינתן לו יומו, כפי שנקבע ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18):

" על כל הטוען לקיומה של עילה זו, במסגרת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר להציג טעמים של ממש לביסוס טענתו, טעמים הנתמכים במסמכים ובראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה. "

עוד נקבע כי על המבקש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה, על מנת שיבוטל פסק הדין בעילה של חשש לעיוות דין. מתוך רע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם (25.3.18):

ניתן אם כן לקבוע, בשינויים המחוייבים, כי גם כאשר מדובר בבקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, יש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה, על מנת שיבוטל פסק הדין בעילה של חשש לעיוות דין. וכפי שהובהר ברע"פ 6920/07 חסון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.9.2007):

"המונח 'עיוות דין' פורש בפסיקתו של בית משפט זה כמקרה שבו תוצאת המשפט היתה יכולה להיות שונה עקב פגם מסוים שנפל בהליך... או כמקרה שבו נפל בהליך פגם פרוצדוראלי כה חמור היורד לשורשו של עניין עד שקמה חזקה שנגרם עיוות דין ללא צורך בהצבעה על קשר סיבתי בין הפגם לתוצאה" (שם, בפסקה 7).

טענת ב"כ המבקש לעניין הכשלים הראייתיים:

המבקש ניסה בבקשתו להצביע על כשלים בדוח. יש לזכור כי השלב הדיוני עתה, הוא שלב של בקשה 'למשפט חוזר' ולא שלב של מו"מ בטרם פסק דין. כשלים כאלה ואחרים בראיות, שלא נתמכים בראיות של ממש אין בהם כדי ללמד על חשש לעיוות דין בשלב דיוני זה. דהיינו, טענה מסוג זה שמגלמת חשד לעיוות דין לא גובתה בתימוכין וזאת למרות זכות העיון בחומרי חקירה שקמה למבקש. משכך, איני יכול לקבל טענת ב"כ המבקש לעניין הכשלים הראייתיים.

התצהיר שצורף לבקשה מתייחס לתיק תעבורה מבית המשפט לתעבורה בעכו שמספרו 13343-08-23. תצהירו של המבקש שצורף לבקשה הנ"ל, הינו תצהיר שאינו חתום ללא תאריך ואף אינו קשור ורלוונטי לתיק נשוא הבקשה וזאת לפי ס' 3 לתצהיר בו נכתב "במסגרת תיק תת"ע 13343-08-23 בבית משפט השלום לתעבורה בעכו". עיון בתיק בבית המשפט לתעבורה בעכו מלמד כי המבקש לא התייצב לדיון בעניינו שם ביום 7.4.24 בגין עברה זה לעברה בבית משפט זה.

לכן גם לא נראה כי לא מדובר במקרה בודד אלא בתופעה של המבקש ובשיטת פעולה בה הוא אינו מתייצב לדיונים וככל ותוצאת ההליך אינה מוצאת חן ביעניו הוא מגיש בקשה לביטול פסק דין. טענה לטעות של משרד עורכי הדין.

ב"כ המבקש טענה כי עקב שגגה לא נרשם הדיון ביומן והמשרד חזר לפעילות רק בימים האחרונים. ב"כ המבקש לא צרפה יפוי כח חתום או מסמך אחר ממנו ניתן ללמוד כי המבקש פנה לב"כ טרם הדיון ולא לאחריו בעניין תיק זה.

לכן לא אוכל לתת משקל לטענה זו.

מקבילית הכוחות ביחס שבין עיוות הדין לסיבה לאי התייצבות.

כפי שנכתב לעיל, ככל שסיכויי הבקשה בשל עיוות דין גבוהים יותר, ניתן יהיה להקל בסיבה לאי התייצבות, במקרה זה לא הוכח כל חשש ממשי לעיוות דין והטענה לאי התייצבות אין בה ממש.

כל טיעוני ב"כ המבקש התייחסו לזכותו החוקתית של המבקש להיות נוכח, אך לא נטענה כל טענה המלמדת כי הלכה למעשה ישנו חשש ממשי לעיוות דין. לא לגבי הכרעת הדין ולא לגבי גזר הדין.

לכן המבקש אינו עומד בתנאים לקבלת הבקשה.

סופיות הדיון:

בית המשפט מחויב לתן ביטוי לעקרון סופיות הדיון ראה בעניין זה ע"פ (באר שבע) 4252/07 נאווה משיח נ' מדינת ישראל (5.11.07):

" לא אחת נאמר על ידי בתי המשפט כי ערכאות השיפוט אינן יכולות לאמץ מתכונת הנותנת גושפנקא עקיפה לחוסר האכפתיות של הציבור. [ראה דברי כב' הש' שמגר בבר"ע 418/85 פרץ רוקשטיין נ. מ"י פד"י ל"ט (3) 279]. על הציבור לדעת כי פתיחת בית המשפט עומדת בפניו כזכות מהותית, אולם זכות זו כפופה לפרוצדורה וזמנים בהם חייב הציבור לעמוד. עמידה בלוחות זמנים יש בה כדי לקדם את הסדר הציבורי, יעילות עבודתו של בית המשפט לרבות עשיית הצדק כלפי כלל הציבור. אי עמידה בזמנים, ולאחריה ביטול של פסקי דין של מתדיינים שלא התייצבו במועד אליו הוזמנו, תביא לסחבת ועומסים מיותרים בניהול התיקים, באופן המכביד לא רק על בתי המשפט כי אם גם על כלל הציבור הממתין ליומו בבית המשפט".

לאור האמור;

משלא שוכנעתי כי הייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש לדיון;

משלא לא שוכנעתי כי יגרם למבקש עיוות דין במידה ולא ינתן לו יומו;

לאור עקרון סופיות הדיון;

לא מצאתי הצדקה להיעתר לבקשה.

הבקשה נדחת.

המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ט כסלו תשפ"ה, 20 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.